

O LECȚIE POATE TRANSMITE UN MESAJ PUTERNIC DACĂ ESTE ÎNSOȚITĂ DE IMAGINI

Cezarina NICODEI¹

ncezarina@yahoo.com

ABSTRACT: While teachers are an authority figure in this model, teachers and students play an equally active role in the learning process. The teacher's primary role is to coach and facilitate student learning and overall comprehension of material. Student learning is measured through both formal and informal forms of assessment, including group projects, student portfolios, and class participation. Teaching and assessment are connected; student learning is continuously measured during teacher instruction.

KEYWORDS: environment, project, voluntary work, active attitude.

Elevii de liceu învață la mai multe obiecte despre resurse, folosirea lor rațională, grija față de mediu și ce înseamnă dezvoltare durabilă. Scopul nostru, al profesorilor, este să repetăm aceste cunoștințe pentru ca ele să devină obișnuințe pentru elevii noștri. Eu abordez aceste teme încă din clasa a X-a, la obiectul Educație antreprenorială, le aprofundez în clasa a XI-a la Economie și le aplic concret, în viața zilnică, în clasa a XII-a, la Economie aplicată.

Dacă îmi întreb elevii ce înseamnă poluare, cum se manifestă și ce trebuie să facem pentru a o limita, îmi vor răspunde imediat. Vor fi chiar convingători. Dar îi urmăresc în pauze! La fiecare etaj al liceului sunt amplasate coșuri de plastic cu etichete mari, vizibile, pe care scrie: hârtie, plastic, sticlă. Sunt mereu goale. În schimb, coșurile de gunoi din fiecare clasă sunt mereu pline.

Concluzia? Elevilor le lipsesc totuși acele deprinderi practice prin care să demonstreze că au înțeles ce înseamnă poluare și că le pasă de mediul înconjurător și de generațiile viitoare. De aceea, în ultimii doi ani lecțiile cu aceste teme le-am predat cu ajutorul lor. Cred că este o modalitate de a stârni interesul elevilor către astfel de teme și de a rupe monotonia

---

¹ Profesor la Colegiul Tehnic „Ion Mincu”, Focșani, județul Vrancea.

metodelor obișnuite de predare. Aceasta este metoda proiectului pentru că, de fapt, este vorba de realizarea unor proiecte cu întreaga clasă.

Astfel, fiecare clasă a realizat un colaj. Dar până la finalizarea lui au fost parcurse mai multe etape:

- ca profesor, le-am transmis elevilor informații despre tema respectivă.

- apoi ne-am gândit cum să așezăm imaginile.

- ne-am gândit unde le vom plasa (în sala de clasă sau pe holul școlii) și ce dimensiuni ar putea avea.

- cea mai dificilă parte a fost găsirea unui slogan.

- am hotărât ce trebuie să facă fiecare: să găsească imagini, să le prinzeze, să cumpere carton, creioane colorate, acuarele, lipici, markere și bandă adezivă.

- și apoi am trecut la treabă.

Prima clasă la care am încercat această abordare a fost a XI-a E, o clasă cu profil economic. Tema lecției a fost despre resurse, raritate și folosirea lor rațională. Am discutat despre cum să combatem risipa și despre poluare. Elevii au desenat mai întâi un copac pe care l-au împărțit în două: o jumătate cu ramuri pline de frunze verzi și de imagini reprezentând peisaje mirifice din natură, flori, păduri și râuri limpezi, iar cealaltă jumătate are așezate pe ramuri imagini cu păduri în flăcări, aglomerări de gunoaie, ape pline de reziduurile civilizației umane, poluarea aerului, în general scene cu un puternic impact negativ.

Dimensiunile acestei lucrări nu ne-au permis instalarea ei în clasă, motiv pentru care i-am găsit cel mai potrivit loc pe holul școlii, lângă clasa respectivă, reușind să atragem astfel și privirile altor elevi. A fost un punct de plecare deoarece apoi și restul claselor a XI-a au încercat să reia tema într-o manieră cât mai originală și să transmită un mesaj cât mai clar și mai profund.

Aici este desenul făcut de ei. Sloganul este: *Economiștii sunt și ecologiști!*

O altă clasă, a XI-a F, a reprezentat aceeași temă ca o călătorie între o zonă poluată și una curată. Călătoria lor începe din partea stângă a desenului, pe o șosea asfaltată. Trece pe lângă un bloc ca o cutie, parcă lipsit de viață și se continuă printr-o zonă defrișată. De o parte și de alta a drumului sunt imagini cu urmele lăsate de om asupra mediului: deșertificare, incendii de păduri, nelipsitele gunoaie care parcă ne sufocă tot mai mult de la o zi la alta. Drumul se oprește la un munte cu creasta despădurită și de un gri trist.

Călătoria se continuă de cealaltă parte a muntelui. Aici el are vârful acoperit de zăpadă și de pe versantul lui izvorăște un fir de apă. De aici drumul merge în paralel cu apa, care devine mai târziu lac. Este apa dătătoare de viață! Pe malul ei elevii au desenat o căprioară. Drumul însuși nu mai este asfaltat, civilizația pare respinsă de colțul curat de natură, el este un drum de țară și este străjuit de o pajiște de un verde intens și de o pădure. Pe cerul umbrit de câțiva nori strălucește soarele, care în prima parte a călătoriei nu a putut pătrunde prin norii grei.

Între cele două jumătăți de munte elevii au desenat harta României pe care au pus două emoticons: unul trist, care tușește, spre partea negativă a desenului și unul galben, zâmbitor și fericit spre partea curată a lumii. Deasupra acestei hărți este și mesajul lor: „*Save Romania!*”.

Deoarece desenul era o friza, singurul loc din clasă unde putea fi pus a fost deasupra tablelor.

O altă clasă a avut sloganul: *11 A salvează, nu poluează!* Ei s-au orientat spre viața și soarta animalelor. Pe planșă sunt două orașe, unul în culori sumbre, cu copaci desfrunziți și o lună mirată că încă mai poate fi vazută prin fumul care se ridică. Cel de-al doilea mângâiat de un soare imens, cu copaci înfloriți și plin de verdeață. Imaginile care formează proiectul reprezintă mai multe animale, împărțite în cele care suferă ca urmare a neglijenței, neștiinței și chiar a răutății oamenilor și cele care se bucură încă de mediul curat și nealterat în care își au habitatul. Elevii au adăugat și un SOS imens în mijlocul desenului. Litera „O” este înlocuită cu globul pamântesc.

Dimensiunile mari ale acestei lucrări ne-au obligat să o plasăm pe peretele din spatele clasei, ocupându-l în întregime.

O clasă a avut o idee originală, dezlipindu-se de modalitățile de lucru anterioare. Ei au făcut un glob. Cu diametrul de 60 de centimetri. Pe un balon au lipit mai întâi bucățele de ziare apoi au pus pătrate din carton alb cu latura de 10 centimetri. Apoi au vopsit o jumătate de glob cu galben și o jumătate cu verde. De aici au continuat ideea colegilor lor din alte clase: pe jumătatea verde au lipit imagini reprezentând natura nealterată de creșterea populației, a urbanizărilor și de goana după resurse. Pe jumătatea galbenă au lipit imagini triste cu efectele devastatoare ale omului. Sloganul lor a fost: *Clasa a XI-a G este într-o relație de armonie cu mediul înconjurător!* El a fost scris pe o panglică albă care a înconjurat globul asemenea Ecuatorului.

Nu știu dacă balonul a supraviețuit tuturor proceselor prin care a trecut până la forma finală, dar globul a stat atârnat mult timp deasupra clasei.

Cred că acest mod de prezentare a lecțiilor este mult mai atractiv pentru elevi. Ei sunt nevoiți să privească imagini cu efectele negative ale distrugerii mediului, florei și faunei, dar și imagini cu o natură colorată, veselă, plină de ”respirația” unei multitudini de viețuitoare care o populează. Produsele realizate de ei rămân expuse în clase sau pe holul școlii până la sfârșitul anului școlar. Ele reprezintă astfel o sursă de informare și de formare pentru toți elevii liceului nostru.

Voi continua să folosesc această metodă și la alte teme deși, cum este și firesc, ea are avantaje și dezavantaje. Să vedem mai întâi avantajele:

- Elevii trebuie să gândească o abordare globală a temei, apoi trebuie să-și reprezinte separat fiecare secvență;

- Ei învață să colaboreze, să asculte părerile celorlalți colegi și să prezinte un punct de vedere personal în mod argumentat;

- Pentru a-și susține punctul de vedere ei sunt nevoiți să se documenteze;

- Activitatea de învățare se deplasează de la expunerea unor idei teoretice la o realizare practică;

- Fiecare elev trebuie să-și ducă la îndeplinire sarcina, altfel întreaga lucrare este compromisă;

- Elevii învață să fie competitivi, tema este pentru toate clasele de pe același nivel și inevitabil se fac comparații;

- Analizând ”operele” făcute de alte clase ei își formează o gândire critică.

Dejavantajele acestei metode ar fi:

- Necesită un timp îndelungat pentru a fi realizate proiectele;

- Ele implică anumite costuri materiale și financiare;

- Elevii devin zgomotoși deoarece nu toți au ce face în fiecare moment al ”construcției”;

- Unii uită materialele acasă și astfel proiectul este târăgănat;

- Nu în toate clasele sunt elevi talentați la desen care să ofere prin propria lor imaginație coeziune întregului ansamblu;

- Am încercat aplicarea ei și la clasa a X-a, dar elevii, deși încântați la început, nu au reușit să obțină rezultate spectaculoase;

- Toți elevii primesc aceeași notă, chiar dacă unii se implică mai mult, iar alții doar ”admiră”;

– Dacă elevii dau la bacalaureat examen la economie, această metodă nu-i ajută prea mult în rezolvarea subiectelor;

– Puține lecții se pretează la proiecte colective. Multe dintre ele, cum ar fi cele despre marketing, piață, desfășurarea unei afaceri, pot fi realizate individual sau în echipe mici;

– Spațiul amplasării poate fi o problemă! Dacă o clasă învață într-un cabinet gata”ornat”, singurul loc liber devine holul școlii. Inițial, elevii care au apelat la această alternativă au fost reticenți în a-și expune”operele” într-un loc deschis, la cheremul unor talente incognito sau al unor vendete. Și totuși, nimeni nu a atentat la frumusețea lucrărilor expuse. Chiar și acum, deși orele de curs s-au încheiat, iar elevii fac practică la agenți economici sau în laboratoare, proiectele continuă să ofere tuturor, cu dărnicie și fără discriminare, mesajul pentru care au fost create.